

STANOVISKO HLAVNÉHO KONTROLÓRA

k návrhu rozpočtu obce Bacúch na rok 2023 a k návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2024-2025

Stanovisko je spracované v zmysle § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369 / 1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“ a v súlade s § 9 zákona č. 583 / 2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“).

A/ VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého návrhu rozpočtu na rok 2023 a návrhu viacročného rozpočtu obce (ďalej len „návrh rozpočtu“) z troch hľadísk:

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade o zákonom č. 523 / 2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákonov:

- č. 582 / 2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, na základe ktorého v súlade s § 2 ods. 2, § 79 ods. 1, § 83 ods. 2 zákona bolo vydané všeobecne záväzné nariadenie obce Bacúch o podmienkach určovania a vyberania dane z nehnuteľnosti a všeobecne záväzné nariadenie o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady,
- č. 564 / 2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- č. 597 / 2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- a ostatne súvisiace právne predpisy.

Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami a vnútornými predpismi obce

Návrh rozpočtu obce bol spracovaný v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce o podmienkach určovania a vyberania dane z nehnuteľnosti, všeobecne záväzným nariadením o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady.

Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce

Návrh rozpočtu bol zverejnený dňa 30.11.2022 v obci obvyklým spôsobom na úradnej tabuli pred obecným úradom a na webovej stránke obce v zákonom stanovenej lehote, t. j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v obecnom zastupiteľstve v súlade s § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF / 010175 / 2004 – 42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších predpisov, ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy. Návrh rozpočtu bol zostavený v súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2023 – 2025 zverejnenej na webe Ministerstva financií.

B / VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu vychádza zo schválených východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2023 – 2025, z návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2023 – 2025 a z vývoja hospodárenia obce v roku 2022 a v predchádzajúcich sledovaných rokoch.

C / TVORBA NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný podľa zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v členení podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona na:

- a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok – rok 2023,
- b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku - rok 2024 ,
- c) rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b) –rok 2025.

Viacročný rozpočet na roky 2024 – 2025 je zostavený v rovnakom členení v akom sa zostavuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok.

Rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok je záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky nie sú záväzné, majú len orientačný charakter, ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch.

Navrhovaný viacročný rozpočet na roky 2024 - 2025 sa v súlade s § 10 ods. 3 až 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy **vnútorne člení** na:

- a) bežné príjmy a bežné výdavky (ďalej len "bežný rozpočet"),
- b) kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (ďalej len "kapitálový rozpočet"),
- c) finančné operácie.

D / ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Na schválenie je predložený návrh rozpočtu obce na rok 2023 a návrh viacročného rozpočtu obce na roky 2024 – 2025:

ROZPOČET PRÍJMOV

Daňové príjmy - Daňové príjmy z hľadiska štruktúry príjmov tvoria najväčšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu, pričom rozhodujúci podiel má výnos dane poukazovanej územnej samospráve zo strany štátu, tzv. **podielová daň** zo štátneho rozpočtu.

- Významnejší pokles príjmov oproti minulému roku je v položke z prenajatých pozemkov o 17.000 €.

Nedaňové príjmy - Ide napr. o príjmy tvorené z vlastníctva majetku a z administratívnych poplatkov. Najväčší podiel týchto príjmov tvoria príjmy z prenajatých pozemkov a Opatrovateľské služby - úhrady.

Granty a transfery (dotácie zo štátneho rozpočtu) – najvýznamnejšia zložka – dotácia na základnú školu bude hrazená transferom na výkon štátnej správy Základnej školy.

ROZPOČET VÝDAVKOV

Bežné výdavky

Rozpočtovanie bežných výdavkov vychádza z dlhodobých ukazovateľov a možno ho hodnotiť ako primerané. Aj v porovnaní s predchádzajúcimi rozpočtovými, výrazné zmeny v ňom nie sú možné.

- V klasifikácii 01. Všeobecná verejná správa, nie je významná zmena oproti 2022.
- V klasifikácii 03. Verejný poriadok a bezpečnosť nie je významná zmena oproti 2022.
- V klasifikácii 04. Ekonomická oblasť je významný pokles výdavkov na údržbu ciest.
- V klasifikácii 05. Životné prostredie nie je významná zmena oproti 2022.
- V klasifikácii 06. Bývanie a občianska vybavenosť nie je významná zmena oproti 2022.
- V klasifikácii 08. Rekreácia, kultúra a náboženstvo je mierny pokles nákladov.
- V klasifikácii 09. Vzdelávanie v rozpočte je rátané s navýšením nákladov avizovaných od 01.01.2023 a 01.09.2023 na funkčné platy, energie, údržba budov.
- V klasifikácii 10. Sociálne zabezpečenie je mierny pokles nákladov.

Kapitálové príjmy

V roku 2023 je plánovaný príjem 16.000€ na workoutové ihrisko, 15.600 € na hasičňu a cca 2.000 € na solárnu stanicu.

Kapitálové výdavky

z našich vlastných prostriedkov súvisia s prioritami obce na rok 2023:

1. **Verejná kanalizácia a ČOV** - príprava podkladov potrebných na spustenie do skúšobnej prevádzky ako i podkladov potrebných na kolaudáciu zvyšnej vetvy (ulica Chalupkova) cca 20.000 EUR
2. **Stavebné pozemky pre výstavbu rodinných domov** - príprava podkladov pre investičný zámer v predpokladanej sume 90.000 EUR (vrátane preložky VN)
3. **Technické zhodnotenie** – inštalácia fotovoltických panelov (alternatívny zdroj elektrickej energie) na strechu kultúrneho domu v predpokladanej výške z vlastných zdrojov 20.000 EUR

4. **Výstavba miestnej komunikácie k ČOV** - s predpokladanou finančnou čiastkou z vlastných zdrojov obce vo výške 40.000 EUR
5. **Výstavba Workoutového ihriska** v areáli futbalového ihriska – v sume 18.986 EUR so spoluúčasťou obce vo výške 3.000 EUR
6. Vybudovanie **novej autobusovej zastávky** pri pomníku v sume 17.500 Eur
7. Vysporiadanie pozemkov pod miestnymi komunikáciami v sume 10.000 EUR
8. Údržba budov v majetku obce (oprava striešky nad schodiskom kultúrneho domu), oprava ciest a údržba ciest a verejných priestranstiev dodávateľským spôsobom cez obecný registrovaný sociálny podnik)- podľa zadaného rozpočtu

E / ZHRNUTIE

- **BEŽNÝ** rozpočet je zostavený ako vyrovnaný
- **KAPITÁLOVÝ** rozpočet je zostavený ako **schodkový, so schodkom vo výške 220.418 EUR**
- **FINANČNÉ operácie** tvoria príjmové finančné operácie z fondu rozvoja obce na vyrovnanie schodku kapitálového rozpočtu **v sume 220.418 EUR.**

Návrh rozpočtu obce na rok 2023 a návrh viacročného rozpočtu obce na roky 2024 – 2025 je **spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi** - zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 583 / 2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákona č. 582 / 2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, zákona č. 564 / 2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 597 / 2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ostatných súvisiacich právnych predpisov.

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so všeobecne záväznými nariadeniami a internými predpismi obce. Návrh rozpočtu bol **verejne prístupný** v obci spôsobom obvyklým v zákonom stanovenej lehote, t. j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369 / 1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Je predpoklad, že nastaveným rozpočtom **budú zabezpečené všetky základné funkcie samosprávy.**

F / ZÁVER

Na základe môjho odborného stanoviska a skutočností v ňom uvedených **odporúčam obecnému zastupiteľstvu v Bacúchu predložený návrh rozpočtu schváliť.**

V Bacúchu: 15.12.2022

Vypracovala: Bridišová

.....
Ing. Soňa Bridišová
hlavná kontrolórka obce Bacúch